

Elva VTÜ veepäästegrupi „MÄRJAD KÄPAD“ veepääste eksam koertele, päästjale ja koerapääste meeskondadele

Eksami üldosa

1.Eesmärk.

Hinnatakse koera, inimese ja koera/inimese meeskondliku võimekust lahendada erinevaid veepääste ülesandeid eesmärgiga: elupäästevõimekuse näitamine. Hinnatakse koera iseseisvat tegutsemist vastavalt käsule ja võimet olla tõhus abiline meeskondlikus töös inimelu päästmisel.

Kui algtasemel on põhirõhk pandud koera individuaalsetele ülesannetele, hindamaks tema kuulekust, käitumist, käskudest arusaamist ja ülesannete sooritust, siis järgnevatel tasemetel on põhirõhk asetatud inimese ja koera meeskonnatööle erinevate veepäästeülesannete lahendamisel, kus hinnatakse igale osapoolle kindlaksmääratud rolli.

2.Tingimused.

- 2.1. Üks ja sama koerajuht võib konkreetsel eksamil, samal astmel, juhtida mitut koera.
- 2.2. Ühel eksamil ei tohi ühte ja sama koera juhtida mitu koerajuhti.
- 2.3. Eksamipäevaks peab koer olema vähemalt 12 kuud vana.
- 2.4. Erandjuhul võib eksamikomisjon lubada eksamile ka kuni 1 kuu noorema koera.
- 2.4. Ülesande sooritamiseks vajaminevad vahendid valib eksamikomisjon välja töötsooni asetatud varustuse hulgast.
- 2.5. Kõik eksaminandid kasutavad ühe ja sama ülesande sooritamisel ühte ja sama vahendit (vahendeid), kui ülesande püstitus ei sätesta teisiti.
- 2.6. Nii koer kui koerajuht peavad eksamiülesandeid tehes kandma vastavat turvavarustust (koeral ujumisvest või traksid; inimesel ohutusvest ja/või paukvest, kalipso jms.)
- 2.7. Eksamile turvavarustusega ei lubata.
- 2.8. Koerajuht/päästja võib eksamit sooritades kasutada endale sobilikku lisavarustust (lestad, ujumisprillid, kindad, saapad, kiiver jms.).
- 2.9. Ülesannetes kasutatavad paadid peavad olema vähemalt 3 inimese kandevõimega, millelt koeral on mugav ja ohutu vette minna. Libeda paadipõhja korral tuleb seal kasutada libisemisvastast materjali.
- 2.10. Hooaja lõpus viiakse läbi kuni 2 tasemepädevust hindavat eksamit.
- 2.11. Ühte ja sama eksamitaset võib hooaja jooksul sooritada sama koeraga maksimaalselt kaks korda ja ühel päeval kuni kaks erinevat taset.

3. Nõuded veekogule.

3.1. Eksamiks valitud veekogu peab olema piisavalt suur ja sügav, milles on võimalik nii koeral kui koerajuhil/päästjal harjutusi sooritada ujudes.

3.2. Kaldast eemale peab saama ujuda vähemalt 150 meetrit ning veekogu laius peaks olema minimaalselt 50 meetrit.

3.3. Koer peab ülesande alguskohast saavutama ujumissügavuse vähemalt 7 meetri jooksul. Kui see ei ole võimalik kaldalt alustades, toimub start vees kahe selgelt märgistatud tähise vahelisel mõttelisel joonel.

3.4. Kaldaäärse vee sügavus, kus koerajuhil on lubatud minna kuni põlvini vette, märgistatakse kahe selge tähise vahelise mõttelise joonega.

4. Eksami töötsoon.

4.1. Eksam algab kaldal selgelt märgistatud töötsoonis, mille laius on vähemalt 20 meetrit ja kaugus veepiirist 10 meetrit.

4.2. Vees on töötsoon ja kaugused selgelt tähistatud märgistustega.

4.1. Töötsoonis võib viibida vaid eksami komisjon (hindajad, sekretariaat, ametlikud vaatlejad), harjutust sooritavad eksaminandid ja ülesannete abilised.

4.2. Eksamikomisjoni asukoht kaldal asuvas töötsoonis ei tohi eksaminante nende ülesande sooritamisel segada.

4.3. Vajadusel võib eksamikomisjoni liige olla vees olevas töötsoonis (näiteks paadis jms.) või selle kõrval (paat, muul, purre jms).

4.4. Eksaminandid sisenevad töötsooni eksamikomisjoni loal.

4.7. Ilma eksamikomisjoni loata ei tohi eksaminandid töötsoonist lahkuda.

4.8. Eksamiülesande täitmise ajal võib koeral töötsoonis kaelas olla vaid pehme kaelarihm ning seljas ujumisvest või ujumistraksid.

5. Eksamikomisjon

5.1. Eksamikomisjon on vähemalt kaheliikmeline.

5.2. Eksamikomisjoni liikmed on veepäästealase ettevalmistusega ILS K-9 litsentsiga instruktor(id), võimalusel Päästeameti ja/või Päästeliidu vastava pädevusalaga isikud.

5.3. Eksamikomisjoni liikmed tutvuvad eelnevalt eksamijuhendiga, mille alusel hinnatakse eksaminantide sooritust.

5.4. Eksamikomisjoni liikmete poolt antava hinnangu aluseks on eksaminantide soorituse vastavus ülesannete lähteandmetes ja veakriteeritumites toodud kirjeldusele.

6. Eksami ülesanded

- 6.1. Eksamiülesanneteks on põhi- ja lisaülesanne ning kohustuslik lisaülesanne.
- 6.2. Alg-, kesk- ja kõrgtasemel on igaühes 13 loositavat põhiülesannet.
- 6.3. Kõigil tasemetel on 10 ühtset loositavat lisaülesannet.
- 6.4. Kõigil tasemetel on üks sarnane kohustuslik lisaülesanne.
- 6.5. Alg-, kesk- ja kõrgtasemel loositakse 5 põhiülesannet vastaval tasemel toodud 13 ülesande hulgast.
- 6.6. Alg-, kesk- ja kõrgtasemel loositakse 1 lisaülesanne 10 võimaliku hulgast.
- 6.7. Kuldtasemel loositakse 10 põhiülesannet alg-, kesk- ja kõrgtasemel toodud kõikide ülesannete hulgast.
- 6.8. Kuldtasemel loositakse 3 lisaülesannet 10 võimaliku hulgast.
- 6.9. Kuldtasemel võib algtaseme ülesandeid olla null kuni kaks. Kui kuldtasemel satub algtaseme ülesandeid loosiga rohkem kui kaks, pannakse viimased kõrvale ning võetakse niipalju uusi loose kui vaja.
- 6.10. Põhiülesannete osapoolteks on koer või koera/koerajuht-päätja meeskond.
- 6.11. Lisaülesannete osapooleks on ainult koerajuht-päätja(d).
- 6.12. Ülesanded loositakse eksamikomisjoni poolt vahetult enne eksamit.
- 6.13. Loosimise protseduuri eest vastutab eksamit korraldav isik ning see on aus ja avalik.

7. Eksam

- 7.1. Eksamiülesannete loosimise järgselt loositakse eksamil osalejate järjekord ja vajadusel eksaminantide paarid.
- 7.2. Korralduslikult võib eksaminandid jagada mitmesse gruppi, et harjutuste sooritamise ooteajad oleksid mõistlikud.
- 7.3. Eksamikomisjon kutsub eksaminandi(d) töötsooni vastavalt osalejate loosi järjekorrale.
- 7.4. Eksamil sooritavad kõik vastaval tasemel osalejad järjekorras ühe ja sama ülesande, siis teise, seejärel kolmanda jne.
- 7.5. Ükskõik missuguse ülesande tegemisest loobumine (taktikalistel jms. kaalutlustel) kvalifitseerub eksamisoorituse ebaõnnestumisena.
- 7.6. Kohustuslik lisaülesanne tehakse koheselt ilma pausita pärast viimast loositavat lisaülesannet.
- 7.7. Kuldtasemel on eksaminandil õigus võtta iga 5 ülesande järel 5 minutit puhkust, kui ta on ainus sooritaja.
- 7.8. Töötsooni sisenemise järgselt tutvustab eksaminand end ja (rihmastatud) koera nimepidi eksamikomisjonile ning kinnitab sooritavat taset.
- 7.9. Enne igat harjutust selgitatakse eksaminandidele harjutuse olemust.
- 7.10. Eksaminantidele annab ülesande alustamiseks loa eksamikomisjon eelnevalt kokkulepitud viisil (suuline-, käeline-, heliline märguanne).
- 7.11. Korralduste arv koerale pole piiratud kui konkreetse ülesande juures pole sätestatud teisiti.
- 7.12. Töötsoonis on koera motiveerimine toidu või esemetega eksami ajal keelatud.
- 7.13. Enne ülesande alustamist eemaldab koerajuht töötsoonis koera küljest hoiderihma.
- 7.14. Ülesande lõpetades peab koerajuht koera taas fikseerima.
- 7.15. Meeskonnatöö (koer ja päästja) pole lubatud ühe osapoole töö „ära tegemine“ teise poole poolt ehk lõpptulemus sõltub meeskonna mõlema osapoole kindlaksmääratud tegevuse sooritamisest.

8. Abilised

- 8.1. Eksamiülesannete abilised („uppuja“, paadijuht) peavad olema eksamil osaleva koera ja koerajuhi suhtes „võõrad“ (ei tohi olla pereliikmed, lähikondsed ega inimesed kes on koeraga igapäevaselt või ka periooditi seotud jne).
- 8.2. Eksaminandil on keelatud osaleda eksamil abilisena, kui eksamikomisjoni poolt ei sätestata teisiti.
- 8.3. „Aktiivne uppuja“ avaldab päästjale füüsilist vastupanu. Püüab temast kinni haarata, vee alla suruda, peale ronida jne.
- 8.4. „Aktiivne uppuja“ rahuneb, kui ta saab kinni haarata päästevahendist või võetakse päästja poolt kindlasse haardesse.
- 8.5. Päästja haardest väljalibisemisel muutub „aktiivne uppuja“ taas rahutuks (vt. 8.3.)
- 8.6. Kui koer päästab üksi „aktiivset uppujat“, siis viimane võib äratada tähelepanu appi hüüdmisega, kätega vette pladistamisega kuid mitte koera nimepidi kutsuda.
- 8.7. Kui koer päästab üksi „aktiivset uppujat“, siis viimane ei tohi osutada koerale mingit aktiivset vastupanu (peale ronida, uputada jms).
- 8.7. „Aktiivne uppuja“ rahuneb, kui ta on kinni haaranud koera ohutusvestist.
- 8.8. „Passiivne uppuja“ ei ärata mingil viisil tähelepanu (ei hüüa, pladista vette jms).
- 8.9. „Passiivne uppuja“ võib avaldada päästjale füüsilist vastupanu, kui viimane läheneb talle „hooletult“ (haarab kinni, „ronib peale“ jms).
- 8.10. Olude sunnil võib „passiivse uppujana“ kasutada veepinnal püsivat mannekeeni.

9. Eksamitulemuste hindamine.

- 9.1. Iga põhiülesande eest saab maksimaalselt 20 punkti, millest lahutatakse eksamineerijate ühisprotokolli veapunktid.
- 9.2. Iga lisaülesande eest saab maksimaalselt 10 punkti, millest lahutatakse eksamineerijate ühisprotokolli veapunktid.
- 9.3. Lisaülesande sooritamise eest saadud punktid liidetakse põhiülesannete eest saadud punktidega.
- 9.4. Lisaülesande mittesooritamisel lahutatakse 10 punkti põhiülesannete eest saadud punktidest.
- 9.5. Koera ja koerajuht/päästja positiivse soorituse hinnang antakse nelja tasemelisena: alg-, kesk-, kõrg- ja kuldtase.
- 9.6. Eksaminandid, kes on eelnevalt sooritanud Eesti Kennelliidu veepääste eksami koertele VP3 taseme, võivad käesoleva eksami algtaseme vahele jätta.

10. Eksamitulemuste vormistamine

10.1. Vastavalt ülesannete sooritamisel saadud punktidele (*14 punktilise sammuga*) kvalifitseeruvad tulemused nelja kategooriasse: suurepärane, hea, rahuldav, puudulik.

10.2. Suurepärane (120 – 106 punkti)

Koer ja koerajuht/päästja on piisavate veepääste oskustega nii individuaalsel kui meeskondlikul tasandil.

10.3. Hea (105 – 91 punkti)

Koeral ja koerajuht/päästjal on mõningaid puudusi veepääste ülesannete sooritamisel nii individuaalsel kui meeskondlikul tasandil.

10.4. Rahuldav (90 – 76 punkti)

Koeral ja koerajuht/päästjal on märkimisväärseid puudujääke veepääste ülesannete sooritamisel nii individuaalsel kui meeskondlikul tasandil.

10.5. Puudulik (75 ja vähem punkti)

Koera ja koerajuht/päästja individuaalsed ja meeskondliku töö tulemused ei võimalda lugeda eksamit sooritatuks.

10.6. Ülesannete sooritamise järgselt, teeb eksamikomisjon otsuse ja vormistab protokollid.

10.7. Kõik protokollid säilitatakse ja eksamikomisjoni otsus ei kuulu vaidlustamisele.

10.8. Eksami sooritanutele väljastatakse sellekohane sertifikaat.

10.9. Kuldtaseme sooritamisel korrutatakse eeltoodud punktid kahega kuna ülesandeid on kaks korda rohkem (*maksimaalselt on võimalik saada 240 punkti ja minimaalne sooritustase on 162 punkti*).

10.11. Järgnevale astmele kvalifitseerumiseks on vajalik saavutada eelmisel vähemalt 76 punkti.

11. Sümbolika

11.1. Eksami sooritanud koerale on õigus selga panna ühingu spetsiifiline vest, millel on organisatsioonilise kuuluvuse, töö iseloomu ja kvalifikatsioonitaset näitavad märgistused.

11.2. Koeravestil on kvalifikatsioonitaset näitavaks märgistuseks kollased ristkülikud (1x3 cm) mustal taustal (üks triip – algtase; kaks triipu – kesktase; kolm triipu - kõrgtase ; neli triipu - kuldtase).

11.3. Kuldtaseme läbinutel on õiguse koeravestil ja vormil kanda logot „SEMPER FIDELIS“ („lõpuni pühendunud“).